

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke.

Vodstvo narodno-napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk o vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravde.

Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakoršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor (ako se želi odgovor v priporočenem pismu, pa 35 vinarso znamko) na: Kmetско pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfcova ulica 10.

Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetским županstvom.

Kmet in meščan.

Naša kranjska dežela je večinoma kmetška dežela. Kmetovalci tvorijo velikansko večino prebivalstva. S tem pa še ni rečeno, da meščan in tržan nimata nikakih pravic. Klerikalna stranka dela sicer z vsemi močmi na to, da napravi kar največje sovraštvo med meščanom in kmetom. To pa le iz edinega vzroka, ker ta stranka sploh živi edinole od tega sovraštva. Na eni strani namreč hujška kmeta proti meščanu, posebno pa proti uradništvu. In klerikalni državni poslanci so prišli že tako daleč, da sploh ne morejo trpeti slovenskega uradništva, ker je prenarodno in prenapredno. Dokazana stvar je, da imajo klerikalci raje nemško uradništvo, nego pa slovensko. Kaj bo posledica tega, kaže pač najbolje naša tužna Koroška, kjer smo ravno vsled nemškega uradništva in nemških šol popolnoma propadli.

Če hočemo torej uspevati kot narod, tedaj ne smemo delati razlike med posameznimi stanovi, temveč se moramo združiti v eno samo vrsto proti zunanjim sovražnikom. Dandanes so razmere pač take, da smo navezani drug na drugega, da je navezan en stan na drugega, meščan na kmeta in kmet na meščana.

Kmet je korenina našega naroda. Iz te korenine je vzrastel naš narod, iz te korenine dobiva naš narod novih, krepkih reči. In to je vzrok, da moramo kmetovalca kar najbolj uvaževati, kar najbolj spoštovati. In greh, velikanski narodni greh, napravi tisti, ki hoče ločiti kmeta od meščana, meščana od kmeta.

Velikansko napako bi pa napravil naš kmetovalec, če bi hotel postati samo vprežna živina kake stranke, kjer odločajo posamezne osebe, ali pa samo en privilegiran stan. V klerikalni stranki odločujejo duhovniki. In naš kmetovalec koplje tam sebi jamo, če ostane še nadalje v jarmu tega klerikalnega voza. Dandanes pač odločuje edinole število. In le vsled tega so klerikalci priprigli kmetovalca tako tesno v svoj jarem, ker vedo, da bo veliko število naših kmetovalcev vedno odločevalo v deželi. Tega dejstva se pa naj naši kmetovalci tudi sami zavedajo. Otresejo se naj z močno roko svojih dosedanjih voditeljev, oziroma zapeljivcev, ki so imeli vedno in povsod na srcu edinole svojo korist. Postavijo naj se na lastne noge in naj se organizirajo kot samostojna kmetška stranka, ki bo šla vedno v boj za svoje stanovske koristi pod praporom narodnosti in naprednosti.

V mestih in trgih klerikalizmu ne bo nikdar cvetela pšenica, ker izobraženec ne bo nikdar sledil klerikalni misli. Kakor hitro se pa kmetovalec samostojno organizira, bo začela biti poslednja ura klerikalizmu. In v to je treba dela. V današnjih napetih časih je to delo za osamosvojitve kmetškega stanu silno težko, ker je vsakdo, ki se le nekoliko samostojno začne gibati, razpostavljen najhujšemu zasramovanju od strani klerikalcev. Toda ne smemo se bati ne truda, ne zasramovanja —

zmaga bo tem lepša. In še pozni rodovi se bodo s hvaležnostjo spominjali tistih mož, ki so šli neustrašeno v boj proti klerikalizmu za osvoboditev našega slovenskega kmetovalca.

Politični razgled

Odpoved nadvojvode Ferdinanda Karla.

Nadvojvoda Ferdinand Karel, brat prestolonaslednika Frana Ferdinanda, je odložil vse svoje časti in pravice kot član cesarske hiše. Cesarju je predložil tozadevno prošnjo, ki jo bo cesar skoraj gotovo ugodno rešil. Nadvojvoda, ki bo sprejel ime Burg, se je baje že poročil s hčerko dvornega svetnika in profesorja na dunajski tehniki Czubra. Nadvojvoda se namerava stalno naseliti v Švici.

Hrvaško.

Hrvaški ban dr. Tomašić je podal v sredo potom ogrskega ministrskega predsednika svojo demisijo. Cesar pa demisije ni sprejel.

Maroko.

Maroška pogajanja se bodo baje končala že ta teden. Nemčija dobi v okolici Konga dve pokrajini, ki mejiti na eni strani na Kongo, na drugi strani pa na reko Lobai, in sta skrajna dela teh pokrajin šest kilometrov široka. Zato pa dobi Francoska v Kamerunu majhno pokrajino.

Poraz Italijanov.

V turško ministrstvo notranjih zadev so dospele vesti, da so doživeli Italijani pri Bengaziju velik in težek poraz. Turki in Arabci so napadli 8000 Italijanov in je padlo izmed Italijanov 800 mož, na turški strani 885 mož. Med Italijani v Bengaziju vlada najslabša disciplina. Viharji na morju ogrožajo italijansko brodovje. — Neki laški poročevalec, ki je bil priča bojev pri Bengaziju, poroča: Naše moštvo se je moglo izkrečiti le na ta način, da smo se poslužili zvijače. Vojne ladje so ostro streljale proti Bengaziju. Med tem so se naše

transportne ladje navidezno oddaljevale proti zahodu. Ko so prišle tako daleč, da jih iz mesta ni bilo več mogoče videti, smo začeli z največjo hitrostjo izkrcavati vojaštvo. Toda Turki so izvedeli o naši nameri in Turki in Arabci so poskušali naše moštvo pognati v morje nazaj. Bojevali smo se morali mož proti možu, da smo izkrcali 3000 vojakov 46. in 63. pešpolka in 700 mornarjev. Nato smo naskočili vas Fidi Hussein, ki je ključ mesta Bengazija. Po deseturnem boju, ki je bil brezprimerno krvav, se nam je posrečilo vas zasesti. — Na laških uradnih mestih taje posameznosti o boju pri Bengaziju. V Rimu pa so razširjene vesti, da so bili boji zelo krvavi, in da vlada zadržuje brzojavke, ker poraza ne mara priznati. Govori se, da je padlo pri Bengaziju okoli 1900 Italijanov. V bližini Bengazija se je razletela tudi neka smodnišnica. — Iz Kjaso poročajo čez Malto, da so izkrcali Italijani 5000 vojakov in da se jim je posrečilo zavzeti Bengazi. Na morju vladajo hudi viharji. Turki so baje v Bengaziju pomorili vse Italijane. Edini pater Umberto je ostal živ. Koliko je bilo umorjenih, ni znano.

Razgled po Kranjskem

r **Državna subvencija Barjanom.** Notranje ministrstvo je dovolilo za po povodnji in suši prizadete Barjane državno podporo 4000 K ter poverilo mestni magistrat, razdeliti podpore.

r **Sankeijoniran deželni zakon.** Cesar je sankeijoniral deželni zakon z dne 19. oktobra 1910, s katerim se dovoljuje mestni občini vzeti posojilo 200.000 K proti 4½% obrestovanju pri »Mestni hranilnici« za mestno zastavljalnico.

r **Veliki živinski semenj za govedo in konje v Ljubljani** bo zaradi praznika Vseh svetnikov dan poprej, to je v torek, dne 31. oktobra.

r **V Radovljici** se vrši dne 28. oktobra 1911, to je na dan Šimona in Juda veliki živinski in blagovni letni sejem. Prignalo se bo obilo živine, vsled česar se kupce vabi, da se sejma mnogobrojno udeleže. — Kranjskogorski sodni okraj je vsled slinavke kontumaciran.

r **Težko je najti blago**, ki bi se bilo v tako kratkem času slovenskim gospodinjam tako priljubilo, kakor se je Kolinska kavna primes. Pa čudno se to ne more zdeti tistemu, ki Kolinsko kavno primes pozna, kajti on ve, da je Kolinska kavna primes najizvrstnejši kavni pridatek. Njene izborne lastnosti jo postavljajo v prvo vrsto vseh kavnih pridatkov. In ker je Kolinska kavna primes tudi pristno domače blago, — edino te vrste — je za slovenske gospodinje še en vzrok več, da kupujejo samo ta kavni pridatek, od čegar prodaje ima vrhu tega korist tudi naša družba sv. Cirila in Metoda.

Otroci, ki jih mučijo bolesi pri prebavi, naj zauživajo skozi nekaj dni kake tri žlice naravne **Franc Jožefove** grenčice, ki niti najmanj ne nadleguje celo najnežnejših organov. Profesor pl. Goehardt, Berlin, izjavlja, da je v svoji kliniki mnogokrat in z najboljšim ter zadovoljivim uspehom vporabljal »Franc Jožefovo« vodo.

o Ljubljanska okolica o

l **Občinske volitve v Zgornji Šiški.** Klerikalci delajo za te volitve ameriškano reklamo. Klerikalni časopisi so polni zabavljanja na naprednjake in na napredno časopisje, dasi je to dosedaj prav malo pisalo o našem volilnem boju. Vogale klerikalnih hiš so plakirali z velikimi plakati kot da pride prihodnji teden kak velik cirkus v občino. Prvi shod, o katerem smo že poročali, so priredili v Dravljah pri Mihelnu; glavni volilni shod pa so priredili v ponedeljek zvečer v Šiški pri »Zajcu«. Na ta shod so vabili vse vprek, tudi naprednjaki in socijalisti so jim bili všeč, toda, glej razočaranje, na shod niso prišli niti njihovi kandidati, razun glavnih kimovcev, ko so se počeli, jih je bilo z govorniki dr. Peganom in Zabretom vred 35. Na ta impozanten shod se je prvi govornik dr. Pegan tako imenitno pripravil, da so na prvi pogled poslušalci opazili, da je možiček — milo rečeno — skrivnostno sladko ginjen; govoril je radi tega kar naprej o rožcah, backih itd. Priznal je, da je naprava regulacijskega načrta in napeljava vodovoda koristno in pametno delo. Čudne obraze sta pri tem naredila Kos in Smodinov Janez, pa tudi Cilarjevemu Jaku ni bilo všeč. Govoril je tako dolgo, da se je po medsebojnem drezanju jelo poslušalcem zdehati, toda dr. Pegan je le še govoril. Ko pa je ta žalosten teater trajal že čez poldrugo uro, se je ojunčil Zabret in prekinil govornika, da naj konča, češ, naši ljudje niso vajeni tako dolgih govorov. — Pegan je ubogal, Zabret pa se je malo jezil na liberalce, ker niso prišli na shod, dasi jih je povabil, in tako je bil shod končan, razšli so se z Zabretovo tolažbo, da naj ne obupajo, če letos ne bodo zmagali in jim povedal, da bo čez tri leta zopet volitev. Reveži menda še tega niso vedeli.

l **Zgornja Šiška!** Občinske volitve se vrše v nedeljo, dne 29. oktobra v občinski pisarni v Zgornji Šiški. Volitev se prične ob 10. dopoldne in konča ob 4. popoldne. Volilcev ima občina v III. razredu 580, v II. razredu 260 in v I. razredu 140, poleg tega volita podobčini Zgornja Šiška in Dravljje po enega občinskega odbornika in enega namestnika. Te volitve posebno skominajo šentvidskega Zabreta, kakor se čuje, mu posebno diši občinsko pokopališče v Dravljah, katerega dohodke bi rad spravil v svoj, nikdar polni žep. Poleg so pa še druge javne zadeve, ki so našim občanom znane, po katerih škilijo šentvidski

klerikalci, a se boje, da bi jim občinski odbor občine Zgor. Šiške prekrizal račune. Zaraditega se je Zabret vrgel na naše občinske volitve z vso silo, tri tedne že ni minul dan, da bi se ta božji namestnik ne klatil po Zgornji Šiški ali Dravljah, ob poznih nočnih urah se ga dobi v naši občini. Zbral si je toliko kimovcev, da je zamogel sestaviti kandidate za bodoče volitve. Občani pa pravijo, da takih kandidatov ne bodo volili. Postavili so si namreč svoje kandidate na volilnem shodu dne 22. oktobra v Kosezah pri Kavčiču, zbralo se je v tamošnjem salonu nad 200 volilcev, ki so odobrili kandidatno listo, kakor sledi:

Podobčina Zgor. Šiška.

Odbornik: **Ivan Zakotnik**, posestnik in župan v Zgornji Šiški.

Namestnik: **Ivan Černe**, posestnik v Zgor. Šiški.

Podobčina Dravljje.

Odbornik: **Ivan Grecljvin**, posestnik v Dravljah.

Namestnik: **Josip Mravlje**, posestnik v Dravljah.

I. razred.

Odborniki:

Novak Jakob iz Zgornje Šiške št. 26.

Pavšič Ivan iz Zgornje Šiške št. 100.

Černe Josip iz Zgornje Šiške št. 39.

Berlič Josip iz Dravlj št. 87.

Žerovnik Franc iz Žapuz št. 12.

Koman Franc iz Dravlj št. 22.

Namestniki:

Zaletel Ivan iz Zgornje Šiške št. 6.

Šetina Ivan iz Zgornje Šiške št. 60.

Jenko Valentin iz Dravlj št. 37.

II. razred.

Odborniki:

Zakotnik Anton iz Kosez št. 8.

Lombar Andrej iz Zgornje Šiške št. 108.

Zadnikar Ivan iz Brda št. 37.

Babnik Andrej iz Dravlj št. 49.

Kregar Ivan iz Dravlj št. 81.

Berlič Rok iz Žapuz št. 22.

Namestniki:

Nastran Valentin iz Zgornje Šiške št. 79.

Unk Mihael iz Zgornje Šiške št. 64.

Smole Ivan iz Dravlj št. 88.

III. razred.

Odborniki:

Bahar Franc iz Zgornje Šiške št. 9.

Zakotnik Alojzij iz Kosez št. 11.

Tomšič Anton iz Zgornje Šiške št. 21.

Šuštaršič Josip iz Zgornje Šiške št. 96.

Škander Ivan iz Dravlj št. 44.

Šuštaršič Franc iz Žapuz št. 13.

Namestniki:

Panigac Ivan iz Brda št. 28.

Rozman Franc iz Dravlj št. 98.

Babnik Matevž iz Dravlj št. 48.

Cenjeni volilci! To je lista kandidatov, katerih imena jamčijo, da jim je pred očmi le korist občine, na impozantno obiskanem shodu ste jih odobrili, v nedeljo,

dne 29. oktobra pa jim oddajte svoje glaso-ve kot en mož in uverjeni ste lahko, da bo občina tudi v naprej ostala kot dosedaj samostojna, da bo znala braniti svoje imetje in svojo čast pred raznimi podrepniki, ki se obešajo na Zabretov frak. — Može volilci! Kličemo vam, ostanite možje, volite te samostojne može in za vedno bo odbit naval šentvidskih požeruhov na našo občino.

I Na Dobrovi pri Ljubljani se v kratkem vrše občinske volitve. Volilni imeniki so razpoloženi do vštete nedelje. Čas je torej, da volilci trezno preudarijo, komu naj v bodoče izroče gospodarstvo v občini. Kdor bo trezno in pametno vse preudaril, bo pač prišel do prepričanja, da sedaj gospodarstvo v občini **ni bilo v dobrih rokah**. Večina odbornikov se za občinske posle ni čisto nič brigala, župan pa je bil ponižen hlapec župnika Plantariča. In če je županstvo kaj ukrenilo, je storilo, ker je bilo to farovžu na korist. Kmetke koristi so bile županstvu deveta briga. V spominu nam je še prav živo, **kako je skrbel župan za nas, ko je pred leti pri nas toča pobila in nam uničila poljske pridelke**. Takrat se ni zganil niti župan, niti župnik, da bi izposlovala prizadetim kako podporo. Druge sosedne občine so dobivale takrat od države **bogate podpore**, naša pa se je **obrisala in ostala na suhem**, ker je imela **nesposobnega župana in nesposoben občinski odbor**. Zato bi bilo priporočati, da se dogovore pametni in samostojno misleči može ter si zbero iz svoje srede odbornike, ki se ne bodo dali komandirati od farovža, marveč bodo delali izključno in samo za kmetke koristi.

I Sostro. (Ciganski napad.) Minulo sredo se je z vozom vračal posestnik France Vidic iz Idrije v Sostro. Med Logom in Brezovico ga je napadla tolpa cigánov. Vidic je spoznal nevarnost, udaril po konjih in na ta način ušel. Vidic je še tisto noč naznanil napad orožnikom, ki so drugi dan aretirali več sumljivih cigánov.

o Dolenjske novice o

d Iz Črnomlja. Občinske volitve se vrše pri nas dne 4. novembra. Našemu g. županu se je županovanje tako priljubilo, da bi rad videl, da se tudi te volitve ovržejo. Dostavlja namreč izkaznice na poseben način, in sicer jih raznašajo osebam, ki lahko volijo s pooblastili, g. župan in drugi kandidati njegove stranke in obenem pobirajo pooblastila, pri tem so časih tako usiljivi, da morajo naši pristaši pred njimi zapirati vrata. S pomočjo na ta način pridobljenih pooblastil in s pomočjo pooblastil žensk - Črnomaljk, hočejo dobiti popolnoma v roke občino in se otresti tudi vsake kontrole pri svojem gospodarstvu z občinskim premoženjem in premoženjem občanov. Pa ne bo šlo. Črnomaljski volilci

in večinoma tudi volilke dobro poznajo gospodarstvo sedanjega g. župana in prejšnjih naprednih županov in lahko izbira-jo; izbrali pa bodo može, ki izvolijo župana, ki bo vestno zapisaval dohodke občine in jih vlagal v blagajno, ki ne bo brez potrebe pustošil mestnih gozdov itd., sploh moža, kakršen sme in mora biti mestni župan. Pri slabem denarnem stanju občine je na mestu pač le tak župan. Zidala se bo vendar železnica. Potrebujemo župana, ki bo znal zastopati mestne koristi in ki bo za to tudi sposoben, ne kakor je bil dosedanji. Mora pa biti naš bodoči župan tudi tak, ki bo popolnoma neodvisen in delal v prvi vrsti občini v korist. Mora pa imeti tudi take odbornike na svoji strani, ki bodo sposobni, mu pri takem, pri nas res težkem delu pomagati. Naš bodoči občinski odbor pa mora biti tudi sposoben, voditi v korist občini mestno hranilnico. Naprednjaki so dosedaj delali v tem za naše mesto tako koristnem zavodu in v 6. letih smo pridobili okrog 30.000 K. Naši nasprotniki so odkriti ali prikriti prijatelji farovške posojilnice; nekateri so jo pomagali ustanoviti, nekateri niso hoteli njene ustanovitve zabraniti, dasi bi bili to mogli storiti. Taki ljudje tudi ne bodo gledali na procvit mestnega zavoda, ampak strankinega, farovškega, in to v času, ko moramo pač skrbno iskati dohodkov za občino. Da nimajo naši nasprotniki za vodstvo mestne hranilnice sposobnih ljudi in bo treba nastavljeni nove uradnike in jih tudi plačevati, je vsakomur znano. Ako naprednjaki niso dobri za mestne odbornike, nimajo tudi volje, opravljati orgovornega posla v hranilnici. Kdor ne voli torej z nami, dela naravnost škodo občini in se bo bridko kesal. Mi smo prepričani, da bodo znali Črnomaljeci varovati koristi občine in s tem svoje in volili složno naše pristaše, da napravimo vendar enkrat konec dosedanjemu neredu pri občini. Složno k glasovanju!

Več volilcev.

d Iz Starega trga ob Kolpi. Dne 18. oktobra so se vršile pri nas občinske volitve. Klerikalci so se pripravljali sicer za boj na nože, toda »sijajno so propadli«, kakor se je izrazil njihov kolovodja. Naša občina voli 18 odbornikov, ali le enega so dobili nasprotniki s pomočjo naprednih glasov, narodno - napredna stranka pa 17. Vse pridige, naperjene proti naši stranki, vse agitacije in vse župnikovo agitiranje, vse plazenje po njivah in hišah ponoči in podnevi, kakor tudi agitacije tukajšnjega poštarja Bižala za pooblastila in tudi Jarčev shod ni spreobrnil trdnih, jeklenih Poljancev. Pretečeno poletje so se gradile tu ceste; klerikalci so na vse rogove trobili, da je to njih zasluga, a tudi to ni pomagalo pri volitvah. Sklenjeno je bilo, da se tu napravi vodovod, a se zavlačuje, samo da bi volitev izpadla po popovski nameri in so klerikalci še celo razglasili, da so liberalci temu krivi, a zopet ni obrodilo sadu. Klerikalci so bili poraženi. Čast volilem!

d Iz Škocijana. Škocijanski župnik je razlil na prižnici vso svojo jezo nad naprednimi župljani. Mi smo takoj vedeli, kam pes tace moli: za blamažo mu je, ki so jo doživeli on in njegovi kimovci. G. župnik! Pri nas je zastoj strašiti z različnimi katastrofami, ki jih imenujete kazni božje. Tista babjevernost v klerikalne veljake in tisti strah pred peklom, s katerim strašite s prižnic, se je docela umaknila spoznanju in resnici. Večina je začela ločiti vero od politike, oči so se jim začele še pravočasno odpirati... Zdaj pa le prosi »Domoljubov« dopisun svoje tovariše »penzioniste«, da vas dobro potegnejo po vseh vaseh, da boste izvedeli in slišali, kako sodi priprosto ljudstvo o vas »ljudski osrečevalci«. Če vam pa ni kaj vseč giede volitev, vas bomo pa prijeli mi za kosmata usesa ter vlekli v vsako vas ter tam dokazali, kako ste sleparili in goljufali pri pobiranju glasovnic. Kar lepo bodi tiho, ljubo dopisunče in se nikar ne repenči, češ, da je zmagala mešana stranka in razkoračuj se glede naših »goljufij«, ker je še vedno čas, da vam posvetimo pri sodnji, da boste pri skledi »ričeta« premišljevali o dovoljenih in nedovoljenih agitacijskih sredstvih. Capito?!

d Grosuplje. V petek, dne 20. oktobra je začel okoli 10. dopoldne goreti kozolec posestnika Janeza Škerjanca iz Brvace, občina Grosuplje. Otroka, oziroma vnuka imenovanega gospodarja sta se igrala pod kozolcem. Gospodar ju je varoval in obenem pripravljaj na kozolecu klajo za živino. Med tem sta otroka zakurila pod kozolcem, kateri je bil naenkrat ves v plamenu. Gospodar je sicer slišal vpitje »ogenj«, a se je tako prestrašil, da ni mogel najti stopnjic in bi gotovo zgorel, da ga ni rešil o pravem času posestnikov sin Jožef Garbas. Ta je tudi obenem rešitelj vse vasi. Njegovi pogumnosti in vztrajnosti se imajo zahvaliti vaščani, posebno pa prizadeti, ker njegova hiša se je že parkrat vnela, a Jožef Garbas jo je rešil kljub hudi vročini, katera ga je že skoraj popolnoma omamila. Na pomoč so prišli Grosupljčani z brizgalno in gasilno društvo iz Šmarja s svojo. Zgorelo je okrog 300 q sena in ves letošnji pridelek ajde, tako da se skupna škoda ceni okrog 2400 K, katero pokriva mala zavarovalnina kozolca 600 krcn. Zamolčati pa ne smemo komičnega prizora pri tej nesreči. Hči Janeza Škerjanca je začela zmerjati svojo svakinjo, ko je bil kozolec v največjem plamenu in gasilci v najhujšem delu. Za svakinjo se potegnejo druge ženske, posebno neko dekle iz Sel in kmalu nastane med njima hud prepir in pretep. Nastal je tak vrišč, da so gasilci prenehali z delom in gledali lasujoči se dekleti. Ko je bilo le preveč, nameri eden gasilcev cev nanje, kateri se po takem »žegnu« takoj razdružita. Res smešen prizor pri taki nesreči! Glede gašenja bi radi opomnili Grosupeljčane, da bi se vendar že enkrat združili in ustano-

vili prepotrebno gasilno društvo. Kako potrebno je izvežbano moštvo, se je uvidelo zopet sedaj, ker akoravno so imeli gasilno pripravo, vendar niso mogli stopiti v akcijo, ker niso znali pripraviti brizgalnice. Zdramite se torej zaspanci!

d **Spodnji Lakenec pri Mokronogu.** V nedeljo, dne 15. oktobra je pri nas gorelo. Zgorel je en pod. Domačini pod vodstvom gosp. Ivana Dolenška so jako pridno gasili. Le temu je pripisovati, da se ogenj ni razširil. Končno je prišla požarna brambura iz Mokronoga, ki je pod vodstvom tajnika Smrekarja ostala toliko časa na pogorišču, da se je ogenj popolnoma pogasil. Zažgala je deklica osebenke, ki stanuje v Cvelbarjevi hiši.

d **Raka.** Dne 3. oktobra so pasli pastirčki blizu Rake. Dolgčas so si s tem preganjali, da je prinesel eden s seboj na pašo očetovo pipo. Najprej je nabasal pipo Lojze Obrč s tobakom, ki ga je imel pri sebi, in kadil. Ko je imel dovolj, je dal pipo Francetu Kočvarju, ki je tudi poskušal junaštvo, pa se kmalu zmagani vdal in prepustil pipo Antonu Kočvarju, ki jo je vzel s seboj, ko je šel živino vračat. Skrivaj je izpraznil pipo in jo nabasal z drugim tobakom, med katerega je bil pomešal smodnik. Vrnivši se k tovarišem, je vnovič dal pipo Alojziju Obrču, ki je bil še najbolj korajžen in se je nadalje bojeval s tobakom. Komaj pa je Obrč prižgal pipo, mu je puhnilo v obraz in mu osmodilo vse obličje. — To so vsekakor drugačne posledice, nego smo navajeni na nje pri dečakih, ki prvič kade.

d **Jablanški Lazi.** (Sestra ustrelila sestro.) Zadnjo soboto sta pri posestniku Zamernu zjutraj sedeli na peči dve hčerki, ena devet, druga sedem let stara. Starejša vzame očetovo nabasano puško in ustrelila v obraz mlajšo sestro, ki je padla na tla. Strel ji je šel zraven nosu v usta in ji obe čeljusti zdrobil, vendar je otrok šele drugi dan zjutraj umrl. — Tako nesreč na ta način, da se ne spravi in skrije pred otroci nabasane puške in samokresa, a vse nič ne izuči našega ljudstva.

d **Slepšček pri Mokronogu.** V petek, dne 20. oktobra, ob tri četrti na dve je naznanil zvon ogenj. Goreti je začelo pri Acžurju. Zažgali so otroci. Ker je pihal veter, je takoj švignil plamen po kozoleh in podih, vpepelil Rapušču vse, zidarju Žitniku hišo, zidarju Primecu vse, le hiša je ostala. Priletele so na pomoč tudi požarne brambure iz Št. Ruperta in Mirne.

d **Kočevje.** Pri rudokopu v Kočevju je delalo več hrvaških delavcev, ki so si bili najeli za kuharja Nikolo Sučevića iz Premislja pri Ogulinu. Sučević je nakupoval jedila, kuhal delavcem, porazdelil potem na delavce plačilo za jed, pobral zneske in plačal pri trgovcih na upanje vzeto blago. Do 15. septembra je redno pobiral in plačeval. Dne 18. septembra pa je pobral od sodelavcev nad 250 K za živež, prevzel od nekaterih ure in verižice v

shrambo in je spravil za nekega tovariša 60 K denarja, potem pa ga je vzela noč. Plačal ni nobenega dolga ter je odnesel razen ur čez 300 K. Orožniki ga iščejo pridno, toda dozda zamana.

o Gorenjske novice o

g **Iz zminske občine.** Nepričakovan je bil poraz, ki ga je doživel škofjeloški fajmošter Šinkovec pri zadnjih naših občinskih volitvah. To ga tudi boli. Po robu se mu je postavil naš nesebični in za blagor cele občine zelo vneti župan Luka Dagarin, sam pobežen in katoliški mož, bolj kakor vsi tisti hinavski kimovci fajmoštra Šinkovca! Z njim v boj smo se podali tudi mi, samostojno misleči zminski občani, kajti vedeli smo, da bi za našo občino bila neizmerna škoda, ako bi odslej veljala pri nas komanda iz farovške palače v Škofji Loki. Tudi pri nas se dani, kakor drugod po naši deželi, kjer so že sili duhovniške samovolje. Za sedaj je torej obveljala naša volja in upamo, da bo v bodoče tudi. — Kakor že rečeno, boli našega Šinkovca, ker je v naši občini tako sramotno pogorel. Tega on ni nikoli pričakoval. Pa tudi njegovi podrepaniki Kokar, Mežnarjev fant in Pevčanov Matevž so že menili, da bodo ponižni izvrševalci župnikovih ukazov na našem županstvu. Kajpada mi samostojni kmetje iz zminske občine bi morali še tem fajmoštrovim backom hrbte držati, da bi iz njih jermena rezali, pa bi bilo dobro! Ker nas pa to ni volja, zato taka jeza, da se v »Domoljubu« berejo razne čvekarije, na katerih se bleščijo podpisi teh župnikovih podrepanikov. Tak dopis je tudi zagledal beli dan dne 19. oktobra v št. 42 »Domoljuba«. Mi dobro vemo, kdo je skrit za temi podpisi. Nihče drugi kakor fajmošter Šinkovec! Podpisani backi so le njegovo slepo orodje, da mu je laglje delati prepir in sovraštvo v dozda mirni zminski občini. — Ni nas volja na vse odgovarjati, kar ta dopis navaja. Deloma so to že storili drugi in tudi sam naš župan Dagarin je dvakrat v »Slovenskem Narodu« pošteno povedal, kar jim gre. Da pa si upajo vprašati: Katera stranka je bolj z zvijačo in sirovostjo nastopila pri volitvi, je to že vrhunec klerikalne nesramnosti! Ali nista bila vaša tista dva podrepanika, ki sta lazila od volilca do volilca po Spodnjem in Zgornjem Karlovcu, po predmestju Trata in Studenec? Ali ni zlasti starejši podrepanik - agitator z zvijačo in lažjo od volilcev pobiral glasovnice in pooblastila? Ali se ne pravi to lagati in z zvijačo pridobivati glasove, ako sta ta dva podrepanika, vprašana od volilca: »Saj bo še ta (t. j. Dagarin), ker je najbolj sposoben za župana v občini?« odgovorili: »Seveda, saj za tega pobirava!« ali pa v nekem drugem slučaju: »Zdaj gre le za to, če in ti bodo njega volili!« Kaj pravite na to krščanski možje? Ali ni bila zvijača in

laž na vaši strani, ko so vaši agitatorji to irdili in so dobro vedeli, da Dagarina še v odbor niste kandidirali? Ali hočete še izvedeti, kako je nek vaš študent agitiral v Hrastnici? Ali kako sta dva mežnarja hotela oslepariti nekega starega moža, ki je zminski volilec in stanuje pri Sv. Duhu? Ali niste poslali dva vaša črna študenta pobirat in popisovat glasovnice ter sploh agitirati za vašo stranko po Suhi, Hosti in Pungartu? Ali ste že pozabili, s kako sirovostjo ste nastopili pri Marijini družbi zoper neke naše poštene možje, da so se celo tudi najbolj »brumne« device zgražale nad vašim početjem in nasilstvom? — Vse to ste že počenjali in mi samostojni občani se še zmenili nismo za kako agitacijo od naše strani. Bili smo pač po večini mnenja, da je uprava občine v pravih rokah, kakor smo se v dolgi vrsti let prepričali in ker ste začeli rovariti s fajmoštrovo stranko zoper to občinsko upravo, je umevno, da nismo mogli držati križem rok. Delali smo res, a pošteno! — Toliko naj bo za enkrat v odgovor na dopis v »Domoljubu«. Ako bo potreba, pride mo še z natančnejšim odgovorom, pa kmalu! Možje, ki podpisujete Šinkovčeve dopise, varujte se solnce, ker imate na glavi preveč masla. Opozarjamo vas na to, da se vam ne pripeti še kaka nezgodica. Naša občina ni dozda poznala nikakega strankarstva. Vaš mogočni zaščitnik, fajmošter Šinkovec, je oni mož, ki je zasejal ta razdor in zato že marsikje ljudje v naši občini po vsej pravici zdihujejo: »Župnika Šinkovca, reši nas o Gospod!«

g **Poljane.** V soboto je bila v Poljanah volitev občinskega starešinstva. Za župana je bil soglasno izvoljen gosp. Ignacij Čadež po domače Anžonovec, posestnik v Srednji vasi, za svetovalce pa: g. Matija Inglič, posestnik v Srednji vasi; g. Fr. Demšar, posestnik na Volčini in Janez Fr. lan, posestnik v Predmostu. Poljanska občina je torej prešla v popolnoma napredne roke. Prepričani smo, da bodo naši možje z delom, umnim gospodarstvom v občini dokazali, kako je treba skrbeti za blagor občine in njenega prebivalstva.

g **Radovljanske novice.** Osebna vest. C. kr. davčnim komisarjem je imenovan g. Iv. Korbar iz Krškega. — H. e. kr. okrajnemu glavarstvu pride mesto obče priljubljenega Otona Ketteta, ki odhaja v Kamnik, deželnovladni koncipist I. Pinkawa iz Črnomlja. — C. kr. sodnim kacistom je imenovan Fr. Kunte iz Ribnice.

g **Odhodnica.** Pred kratkim nas je zapustil v vseh krogih mnogospoštovani in čislani in obče priljubljeni c. kr. sodni kacist g. Franc Sajovec ter se je preselil na lastno prošnjo v Novo mesto. Kako priljubljen je bil ravno ta c. kr. uradnik v našem mestu, priča najbolj odhodnica, ki mu jo je priredil naš »Sokol« kot svojemu vrlemu podstarosti. Udeležba pri tej odhodnici je bila prav sijajna in

mногоštevilni govorniki so dali odhajajočemu gospodu najboljši dokaz, da je bil mož na svojem mestu, popolen v vsakem oziru, nevstrašen in delaven narodnjak, ki je stal kakor prava gorenjska korenina vedno v prvih vrstah, kjer je bilo treba dela in požrtvovalnosti. Vrsto napitnic je otvoril načelnik »Sokola«, ki je slavil odhajajočega kakor podstarosto »Sokola«, ki se ni strašil nositi rdeče srajce kot c. kr. uradnik, kajti bil je mož na svojem mestu. Najboljši dokaz temu je bil govor predstajnika tukajšnjega c. kr. deželno sodnega svetnika Fr. Regallyja, ki se je poslovil od slavljenca kot uradnika, sodelavca, ki ga bo le težko, težko pogrešal. Njegovo geslo je bilo: v uradu c. kr. uradnik — v javnosti prost avstrijski državljani. Govor je vzbudil viharno odobravanje. Napivalo se je odhajajočemu kot občinskemu odborniku, kot odborniku mestne hranilnice, kot odborniku »pevskega in bralnega društva Triglav«, kot dobremu turistu, kot družabniku itd. — Ginjen se je zahvalil slavljenec za vse te napitnice, poudarjal, da se težko loči od radovljiškega prebivalstva, kjer je našel toliko sorodnih sre, da težko zapušča ta raj kranjske dežele, a očetovska dolžnost ga sili, da pretrga vse te vezi, ker skrb za otroke je le prva skrb vsakega očeta. — Novomeščanom čestitamo na tej pridobitvi. In tebi, pobratime France kličem: Bodi srečen na svojem novem mestu!

g Nesreča na lovu. V nedeljo, dne 8. avgusta t. l. je šel na lov proti Obli gorici, in sicer popoldne uradnik iz pisarne dr. J. Villanove Ludvik Horvat. Prišedši do neke jablane, si je hotel sklatiti eno jabolko. Zamahnil je z nabito puško, cevi držeč proti sebi, po veji, puška počni in nesrečni mladenič je dobil ves naboj v bok. Ker se je zgodila nesreča v neposredni bližini Radovljice in ker je bila takoj pri roki zdravniška pomoč, je bilo mogoče ponesrečenca prepeljati s prvim popoldanskim vlakom v Ljubljano v bolnico. Kakor čujemo, je ponesrečenec rešen smrti, a vendar bo trajalo precej časa, predno bo zopet sposoben za službo. Nesreča je vzbudila občno sočustvo, kajti ponesrečeni uradnik je bil drag in ljub družabnik v vseh krogih.

g Lep napredek v našem mestu smemo imenovati podjetnost vrlega trgovca L. Fürsagerja. Kajti le - ta trgovec je napravil v svoji hiši popolnoma nove, z najličnejšo opremo opremljene prodajalne prostore, ki so pravi kras glavnega urga.

g Iz Radovljice. »Slovenec« zabavlja čez občinski zastop radovljiški, ker se je z resnobno začel pečati za bodoči razvoj mesta in pri tej priložnosti, naslanjajoč se na obstoječe postavne predpise, sklenil na podlagi § 64 stavbnega reda za vojvodino Kranjsko iz leta 1875., nabaviti si regulacijski načrt za severni del mesta, ki se razteza do sosedne leške občine. Kdor je v zadnjih letih posetil Radovljico, je gotovo

opazil, da se je ravno v smeri proti Lescam začelo ob glavni cesti zidati nova poslopja in je občinski zastop skrbel za to, da so se sodnijsko, šolsko, hranilnično in nekaj privatnih poslopij zgradilo tako, da bi bili lahko v okras vsakemu velikemu mestu. Tudi letos je dobil županski urad prošnjo za stavbo nekega »Katoliškega doma«. Ker se namerava društveni dom postaviti ob glavni cesti med že obstoječa nova poslopja, postopala je občina pravilno po predpisih § 4 stavbnega reda, razpisala ogled na lieu mesta in pri tej priliki obravnavala in določila tudi stavbno črto. Kakor vse kaže, je gotova stvar, da se bo mesto proti severu razširilo in je izključeno brez pravilnega regulacijskega načrta stavbne črte določati kar v en dan in je bila občina primorana, podvreči se zakoničnim predpisom in si nabaviti regulacijski načrt. Načrt, katerega je izdelal ljubljanski mestni arhitekt C. Koch, je na podlagi obstoječih cest in potov, kakor tudi po terenskih razmerah tako rešen, da bo cel, novo reguliran svet obkrožen s 13 metrov širokom drevoredom, iz katerega se bo užival razgled na krasne naše Karavanke in Julijske alpe. Pridržala se je tudi glavna cesta v Lesce in se bo zasadila z drevoredom, kakor je itak že pričeta. Ostale ceste so projektirane v širini 12 metrov, ker postava ožjih cest sploh ne dopušča. Narok tega načrta se je obravnaval pri komisijalnem ogledu dne 14. septembra t. l. in sta bila oba po c. kr. deželni vladi določena državna višja inženirja, kakor tudi c. kr. zdravnik z regulacijskim načrtom zadovoljna, tako, da od strani večakov ni bil noben pomislek izražen. Dotični »Slovenec« nevedni dopisun laže, da so bili pri ogledu lastniki parcel ogorčeni in razburjeni in da so odločno, brez razlike političnega prepričanja, protestirali proti novemu regulacijskemu načrtu. Res pa je, da so nekateri posestniki regulaciji ugovarjali, to pa večinoma radi tega, ker so bili nahujskani od takih ljudi, kateri sploh nobene postavne nočejo pripoznati in se še cesarskim odredbam nočejo podvreči. Nekateri so bili pa zopet ogorčeni nad nečutenim postopanjem klerikalcev in njih neopravičenim ugovorom. »Slovenec« smo jako hvaležni, ako take bedarije spušča v svet in svoje backe podučuje, da se postavnih predpisov ni treba držati. Prišli bodo že do prepričanja, da se jih napačno podučuje in zapeljuje. Po drugih kronovinah predpisuje c. kr. deželna vlada mestom, da si morajo omisliti regulacijske načrte in celo rok, do katerega časa imajo dotične regulacijske načrte v odobrenje predložiti. »Slovenec« smatra seveda to za nezmisel. Velika nezmisel je, čakati z nabavo regulacijskega načrta, ker ako se postavlja poslopja brez vsakega sistema, se s časom zabrede v velike neprilike in trpi le občina škodo, ker mora odkupovati potrebni svet za ceste, ali celo poslopja odkupiti in porušiti. Cel svet je o tem prepričan in je radovlji-

ški občinski zastop storil le svojo dolžnost v okviru zakonitih predpisov.

g Mošnje na Gorenjskem. V »Slovenec« z dne 16. oktobra je spisal neki »belonosec« nekaj kritike o izvršenih občinskih volitvah in o samostojni kmečki stranki, ki je pri teh volitvah nastopila s svojimi kandidati. Norčuje se pač na način, kakor navadno zna taka gospoda pri obloženih mizah in polnih sodih »rdeče vodke«: zabavlja, da smo vse tiste, katerim je »bela vodka« pordečila nosove, vsled naklade na žganje in pivo, divje nahujskali. Resnica je, da smo z vso odločnostjo agitirali proti nakladam na žganje in pivo in se tega nič ne sramujemo, ker bi bilo dosti slabo znamenje, ko bi si pustili od strani občinskega odbora nakladati razne davke. — Zapomnite si gospodje z belimi nosovi, da četudi nismo pri teh volitvah zmagali, bomo vsako krivično ravnanje pri občinskem odboru zanesli med ljudi, in naj volilci sami sodijo potem o vašem delovanju. Ako smo nastopili proti tem nakladam in rekli, da jih nečemo plačevati, vprašamo slavno »katoliško« stranko, kakor se sama imenuje, naslednje: Vzemimo, da bi bil občinski odbor v rokah samostojne kmečke stranke in ta bi naložil naklado na vino in tudi na ono po farovžih in samostanih; kakšen krik in vik bi nastal, kako bi na prižnicah grmelo, da je vera v nevarnosti in da hočemo duhovščino iz farovžev pregnati. in tega hujskanja bi ne bilo konca, dokler bi se taka naklada ne odpravila. Torej, mi naj bi lepo molčali! Bodite pravični, ako ste res katoliška stranka, saj veste, da tudi mnogokdo izmed vaše stranke ljubi »belo vino«. Dopisnik omenja brzojavko v »Slovenskem Narodu«. Ta res ni bila na mestu in tako stvar sami obsojamo; kdo je poslal to brzojavko in mistificiral »Slovenski Narod«, nam ni znano, to je pa gotovo, da izmed naših volilcev nobeden. Predbaciva nam »Slovenec« s tem laž, ne pomisli pa, da nekaj vrstic spodaj sam najnesramnejše laže, piscoč, da je bil od njih stranke izvoljen gosp. Anton Gabrijelčič, kateri je faktično propadel. Izvoljen je bil gosp. Mirko Finžgar in ta ostane. Vsa zadeva glede M. F., ki se je vršila v samostanu, pa pride pred sodnijo. Ne vemo pa, kako se dopade gospodu Antonu Gabrijelčiču, da se na tak način norčuje gospoda iz njega. Iz celega »Slovenčevega« dopisa se razvidi, kakšna strašna jeza vlada med magnati »katoliške stranke«. Čeravno nismo zmagali, vendar smo precej pretresli klerikalni štab, ker je nekaj prvih generalov padlo; a če tudi je večina na njih strani, jih ta zmaga ne veseli, ker so si jo priborili le vsled tega, ker je bilo vodstvo volitve v njihovih rokah. Kako se je volilo, o tem drugič. — Naš volilni oklic imenuje »Slovenec« »oklic žganjarske stranke«. Povemo mu, da nas ne more s tem prav nič razžaliti, naj nas imenuje že tako ali tako. Na naši strani so bili za kandidate možje - posestniki in so vodili

agitacijo sami, katerim se ni treba sramovati; vsa čast jim gre za njih trud. Pogledimo pa agitatorje stranke »belonoscev«. Glavni agitator je bil frančiškanski samostan, osobito se je trudil nežni pater Henrik, kateri plačuje največ občinskih doklad, za pomagača mu je bil neki lemenatar iz begunjske župnije, torej gotovo »sami največji posestniki in davkoplačevalci«. Toliko, da se razumemo! Končno vsem volilcem, ki so stali zvesto na naši strani, vsa čast in hvala, in upamo, da ostanejo še za naprej zvesti samostojni kmečki stranki! Ako se bomo zvesto držali naših načel, bo prišel kmalu čas, da bo odklenalo raznim »belonoscem«, ki mislijo, da samo oni smejo gospodariti naši občini, in to mogoče preje, kakor sami mislijo. **Možje - volilci — neustrašeno naprej z delom za občni blagor do zmage!**

g Iz Tuhinjske doline. Glede volitev vas znova opozarjamo, da volite v občinske odbore edino in izključno le **samostojne** kmete, ki jih je postavila za kandidate volja kmetov, ne pa volja farovža. Po celi Kranjski gre en glas: **Kmet kmetom**, farovži in klostri pa zopet sebi. Če se vam bo zadnje dni pred volitvijo grozilo, ali na vas celo pritiskalo, ne se bati in strašiti, pogumno posezite v borbo in pridobite za svoje mnenje sosede. Grožnje iz farovža so prazne; kmet, zavedaj se svojih pravic. Ni ga bolj samostojnega in neodvisnega človeka kot je kmet. O vsem volilnem gibanju in o izidu volitev nam natančno poročajte. — Prečitane liste oddajajte dalje, tudi v sosedne fare in občine!

g Iz Železnikov. Pred kratkim je umrl v našem trgu občinski sluga Blaž Dolenc. Pokojni je bil miren in pameten mož, kakor tudi dober družinski oče, ki je živel s svojo družino popolnoma lepo na krščanski podlagi. Bil je prijazen z vsakomur, ne da bi razločeval, kakega mišljenja je kdo. Baš zato, ker je bil prijazen tudi z naprednjaki, kar je bila seveda tudi njegova dolžnost kot občinskega sluga, žel je sovražstvo od klerikalcev in osobito od župnika, ki ga je zavidal radi njegove hčere, katera je članica tukajšnjega slovenskega bralnega društva, in sina, ki je član »Sokolov«. To je bil povod, da se je pokojnega očeta sovražilo še v življenju in zato tudi mrtvemu ni prizaneslo. V nedeljo se je župnik Marčič drznil očitati pokojnemu možu: **Kakršno življenje, taka smrt**, namreč, ker je nagloma umrl in ni mogel prejeti sv. popotnice. Pomilujemo ubogo vdovo, katera je bila v cerkvi in sama morala slišati blaženje svojega ljubljene pokojnega moža iz ust duhovnika. Sramota za mašnika, ki se predrzne očitati poštenjakom naglo smrt kot pregreho in kazen božjo. Koliko in koliko je že pomrlo nagle smrti škofov in drugih duhovnikov, ne da bi prejeli pred ločitvijo sv. popotnico. In ali ni to potem za take tudi kazen božja? — Dalje vprašamo tudi tega župnika, ki se drzne tako predrzno govoriti na prižnici,

ci, ako to ni kazen božja, ko je peljal Marijine device na Ratitovec in se mu je prekucnila ena čez robe, da so prinesli mrtvo domov njenim staršem, ki tudi ni bila previdena s sv. zakramenta. Naj bi povedal župnik, da je bil to tudi prst božji, ki je opominjal župnika Marčiča. Pomesti je treba prej pred svojim pragom in potem šele drugje. Slab pastir Marijinih devic, ki mu padajo v prepade in kot dušni pastir nič boljši, ker je v verskih stvarih pri nas že mnogo slabše, kakor je bilo pred par leti. Radi kake veselice se preloži takoj služba božja, ne oziraje se, da potem veliko ljudi ne pride, ki so bili prej namenjeni. Kaj bi naštevati, ker, ako povemo, da prihaja župnik domov v poznih nočnih urah iz hiš, ki ravno niso na najboljšem glasu, mislimo, da je dovolj povedano. Tudi je povedal župnik v nedeljo, da ne bo misijona radi bodočih občinskih volitev, marveč zgolj radi pobožnosti. Kdo bo pa to verjel, ker so klerikalci, zlasti župnikovi prijatelji že pred pol letem pripovedovali, da bodo gospod fajmošter glih pred volitvami misijon napravili. Naj le bode, toda oni, ki se bodo pustili zapeljati, bodo še bridko obžalovali, ker naprednjakov ne bodo več farbali, kakor so jih pri zadnji državnozborski volitvi. Kaj pak! Svojih pristašev župnik nikdar noče videti, ko se vlačijo pijani po cesti in pa tiste mlade fantaline, ki nadlegujejo deklice ponoči pod okni. Ob nedeljah pa namesto v cerkev, hajd v gostilno h kvartam ali pa z dekleti. To je vse dovoljeno klerikalcem. Toda če naprednjaki le količkaj napačnega store, že se ga skoro s prstom pokaže z leve. Le tako naprej! Župnik bo videl, kake evetove bo odgojil. Samo nekaj moramo in hočemo doseči in to je: ker župnik opetovano nesramno zaničuje in zasramuje naprednjake na prižnici brez potrebe in ker bi imel pač mnogo več povoda, zaničevati klerikalce, se mora temu enkrat napraviti konec. Ako smo naprednjaki tako skrajno zoperni in nadležni našemu župniku, se mu nikari ne vsiljujmo ter pokažimo odločno hrbet njemu in njegovim službam. Opetovano nam je že povedal, da nam ne pomaga moliti in v cerkev hoditi, dokler čitamo napredne liste. Čemu potem naše delo, ako je brez plačila. Zadnji čas je, ker tako ne more iti naprej. Ako se že mrtvim, ki so občevali z naprednjaki, ne prizanese, potem se že vse neha. Mir hočemo imeti, ker zaničevanja nam je dovolj in ako to ne bo zadostovalo, pričnemo z drugimi sredstvi. Naprednjaki na delo vztrajno in nasprotnik bo kmalu poražen.

g Češnjica. Pred nedolгим časom je imel opraviti orožnik pri poslancu Demšarju-Čoču. Šlo je menda za pot ob njegovem posestvu. Orožnik, ki ima pač nalogo, svojo službo opraviti, je prišel dvakrat k Demšarju, ker se le-ta za prvi opomin ni zmenil. Vsakokrat je Demšarja vljudno nagovoril z gospodom ter ga do-

stojno opozoril na nedostatek, ki zadeva njega. In njegova visokost Čočov France se je čutil žaljenega, ker ga orožnik ni tituliral za državnega in deželnega poslanca, posestnika itd. ter to tudi sporočil v obliki pritožbe na orožniško poveljstvo v Ljubljani. Kakšen duh tu piha, je znano. Prizadeti orožnik je kmalu dobil nekak ukor, da naj pred takimi osebami — dostojnejše nastopa.

g Iz Blejskega kota. V kratkem se vrše pri nas občinske volitve. S. L. S. je na delu s polnim parom. Posebno pridno pobira pooblastila in navesti hočemo prilično, koliko pooblastil so dali kar otrokom podpisati, ker ni bilo očetov — mož doma. Na ta dejstva opozarjamo državno pravičnost. Klerikalci so sedaj v stiski, kdo naj bo bodoči župan: Rus ali dr. Benedek? — Slednji ima gotovo več upanja kakor prvi, kajti dosedanji župan jo je popolnoma zavezil. Govori se, da se naprednjaki ne udeležijo volitev, ker hočejo, da privedo klerikalci občinsko gospodarstvo do skrajnega propada. Misel je napačna! Potrebna je močna kontrola in dobra opozicija. — Kdo bo nosil posledice? Klerikalci gotovo ne, ker nihče nič nima, tedaj edinole naprednjaki . . . In to da misliti.

g Iz Bohinjske doline nam poročajo: Kam pripelje našega kmeta klerikalna politika, klerikalna vzgoja in klerikalno gospodarstvo, kažejo najnovejši dogodki v naši lepi dolini. Kmetija za kmetijo gre na beben in to dan za dnevom in če pojde tako naprej, bo kmalu šel ves Bohinj na kant. Kje je tu blagoslov klerikalne gospodarske politike? Tu naj se pride naš kmet učiti, kam privede našega kmeta taka politika, kakršno sta uganjala velika prijatelja kmeta Berlič in Piber. Kaj več prihodnjic.

g Iz Breznice na Gorenjskem nam pišejo: V jutru od torka na sredo so dobili v domačem vodnjaku vtopljenega F. Azmana, vpokojenega želez. čuvaja, brata tukajšnjega nadučitelja. Kako se je zgodila nesreča, se ne ve. Pogreb je bil v četrtek. — Ob Završnici je sedaj prav živahno življenje. Dela se prva deželna elektrarna v majhnem obsegu. Govori se, da pride v kratkem še kakih 1000 delavcev na pomoč. — Kranjcem prihajajo lepši časi. Samo radovedni smo, če ima deželni odbor za to podjetje potrebni kapital postavno dovoljen . . .

g Domžale. V torek je vlak, kateri pripelje iz Ljubljane ob 7. uri 52 minut v Domžale, treščil na križišču državne Dunajske ceste z lokalno progo v mlinarski voz Nastrana iz Homea. Voz je bil obložen s pšenico. Voz se je zdrobil, vreče so se raztrgale in žito se je raztreslo po progi. Konji so se k sreči odtrgali. Voznik, kateri je šel poleg voza, se je tudi rešil. Nesreče je pač kriva okoliščina, da se na tem mestu gradi že tretji teden mehanična zatvornica, katera stoji zgrajena, ne deluje pa še pravilno. Zaporna drogovca stojita vedno

pokonei odprta. Ta okolnost bega voznike, ker meni vsakdo, da je še prost prehod. Na vsak način je največ zakrivilo to nesrečo, da je bila zatvornica nerazsvetljena, oziroma bila odprta — brez čuvaja. Kako naj ve voznik, in še celo iz tujega kraja, da varnostna naprava še ni porabna. Vsakega pasanta mora to motiti. Tako malodušnost od strani železnične uprave prenaša le naše »dobro ljudstvo« brez upora.

o Notranjske novice o

n **Postojna.** Tamburaško - dramatično društvo »Sovič« v Postojni priredi na praznik Vseh svetnikov žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Ker je čisti dobiček namenjen ubogim učencem tukajšnje ljudske šole, se bo predstave gotovo udeležil vsak prijatelj mladine.

n **Idrija.** (Nagla smrt.) Nagle smrti je umrl osemletni učenec Ivan Trpin. Dne 18. oktobra je bil popoldne še čvrst in zdrav v šoli. Domov grede je pričel omahovati ter naglo izgubil zavest. Zvečer je že umrl, najbrže vsled izkrvavljenja možgan.

n **Gora nad Idrijo.** Pri nas so otvorili redno šolo. Prva učiteljica bo gospodična Leopoldina Podobnik iz Idrije.

n **Vipava.** Dne 24. t. m. je izbruhnil med 8. in 9. uro dopoldne v hlevu Ivana Ferjančiča grozovit ogenj, ki je v kratkem času uničil zgornji del hleva in pred njim stoječo lopo, koja oba prostora sta bila napolnjena s 800 centi sena in otave. Na lice mesta je takoj prihitela naša vrla požarna bramba in nebroj ljudstva. Prva je stopila požarna bramba v akcijo z eno brizgalno, a ko je ogenj pretil uničiti tudi blizu stoječa poslopja, hitela je še po drugo ter obvarovala razširjenje požara na sosedne hiše. Gasilci pokazali so pri tem požaru, da so zelo vstrajni, a tudi predrzni, kar je imelo žal za posledico, da si je gasilec Bajec prerezal tri kite na desni roki, nakar je moral takoj po prvi pomoči navzočega domačega zdravnika odpeljati se v bolnico v Postojno iskat daljne zdravniške pomoči. Pri gašenju pa je šlo vipavsko ljudstvo obojega spola, vseh stanov, brez razlike političnega mišljenja z hvalevredno delavnostjo gasilec na roke. Pohvalno moramo omeniti vipavske žene in dekleta, ki so neumorno donašale vodo v brizgalno iz sosednjih vodnjakov, dasiravno so bile vsled neprestanega mirnega dežja že do niti premočene. Moški so rešili iz gorečega hleva vso živino, konje in prašiče, spravili v varnost hišice in sobno opravo, vozove in drugo, pomagali so pa gasilec tudi pri brizgalnah. Po triurnem napornem gašenju, posrečilo se je ogenj toliko omejiti, da je bila odstranjena nevarnost za sosednja poslopja. Škoda je precejšnja, zlasti pri senu, za katero je bil delavni in skrbni Ferjančič zavarovan le za znesek 1000 K, pri tem da je bilo seno vredno najmanj

3000 K. Ker se je z gašenjem pokvarilo tudi stanovanje, je danes pomilovanja vredni Ferjančič s svojo številno družino takorekoč brez strehe. Ako še pomislimo, da nima danes nesrečnež za 7 glav goveda in 6 konjev bilice krme, da bo z zavarovalno krita le delna škoda, bo pač namestu, da se nesrečnemu pogorelcu priskoči na pomoč; vsekakor naj bi se mu iz skupnega gozda nakazal vsaj potreben les za pokritje stavbe.

n **Vipava.** (Klerikalno gospodarstvo.) Piše se man: Poslanec Perhavec iskal je dne 24. t. m. svoje časti pred tukajšnjim okrajnim sodiščem. Tožil je namreč naša agitatorja Hrovatina in Jos. Krhneta radi žaljenja časti, češ, da sta o priliki agitacije za časa zadnjih občinskih volitev o njem govorila, da je obljubil požarni brambi iz gozdne blagajne 100 K. To pa s tem pogojem, da ta ne priredi plesa na dan Malega Šmarna. Prvoimeno-
vani je bil popolnoma oproščen, drugi pa obsojen na denarno kazen 30 K in sicer vsled pričevanja nasprotnega agitatorja, kateri edini je slišal natančno iz Krhneta ust gori navedene baje žaljive besede poslanca Prhaveca, med tem, ko tri druge zaslišane priče niso mogle potrditi natančnega besedila Krhneta agitacije. Prhavčeva čast bi bila s to obsodbo delno oprana, a kaj, ko bi pa ista obravnava ne doprinesla dokaza, da je **Prhavec vendarle res izplačal sto kron kot odkup plesa na dan Malega Šmarna**, a mesto iz gozdne blagajne, iz one gospodarskega odseka. To pa v bistvu čisto ničesar ne izpremini z ozirom na kritiko njegovega gospodarstva. On je načelnik obeh odsekov, nima pa razpolagati z denarjem ene kakor druge blagajne samooblastno. Če je sedaj izplačal gornji znesek za odkup plesa požarni brambi iz blagajne gospodarskega odseka, oškodoval je istotako, če ne gozdnih opravičencev, pa občane trga Vipave in Zemoni, ki so po večini eni in isti z gozdnimi opravičenci. To kritiko, g. poslanec, boste pa že morali o priliki mogočih zopetnih volitev prenesti in vam ne bodo zavijanja, da ste požarni brambi dali to podporo za gasilno orodje, čisto nič pomagala. Vaš somišljenik g. Bratovš, kot blagajnik gospodarskega odseka, je sam pred sodnijo priznal, da blagajna gospodarskega odseka ni za odkup javnih plesov, ker je kratil izplačati vašo nakaznico, izdano v gornji namen. Še le ko ste bili potom sodnije primorani izplačati, pa kot oseba, obljubljeni znesek, primorali ste gospodarski odsek do sklepa, naj se požarni brambi izplača sto kron — za gasilno orodje. Sicer pa spričuje o vašem »vzoro-gospodarstvu« dejstvo, da niti zapisnikov sej ne spravljate, ali celo mogoče ne pišete, ampak jih še-le o potrebi za uporabo pri sodišču naknadno fabricirate. Gosp. poslanec, to ni poslovanje, kakor bi moralo biti pri skupnih gospodarskih zadevah. Ako boste hoteli za vsako kritiko vašega delovanja iskati časti pri

sodniji, boste imeli veliko opravka, a oprali se s tem ne boste. Gradiva proti vam je veliko, za to le mirni bodite in ne razburjajte se preveč in ne hodite preveč na solnce. — Kritizirali pa bomo še veliko — veliko, a ne da bi vas hoteli žaliti!

Po slovenskih deželah

š **Slovenji Gradec.** (Cestna roparja.) Dne 16. oktobra ponoči je šel delavec Jožef Beranek po cesti med Slovenjim Gradcem in Šmartnom. Na samotnem kraju ga napadeta dva moža in ga vržeta na tla. Ker nista dobila pri njem nobenega posebnega plena, sta z njim tako nečloveško ravnala, da sta mu zlomila nogo. Drugo jutro so našli težko poškodovanega Beraneka na cesti; oddali so ga v celjsko bolnišnico. Storilcev dosedaj še niso prijeli.

š **Možganci.** (Otrok zgorel.) V Možgancih si je zanetilo več otrok ogenj. Šestletni otrok Horvata je prišel preblizu ognja, užgala se mu je obleka in je otrok dobil tako hude opekline, da je čez par ur umrl.

p **Št. Andrež.** (Nezgoda.) Po stopnicah je padel 54letni Josip Rijavec. Zlomil si je pri padcu tilnik ter ostal mrtev.

Ameriške novice

a **Slovenski grobovi v Ameriki.** V Indianopolisu je umrl rojak Fran Smrdel iz Kala pri Št. Petru na Krasu.

a **Umrl je v Jolietu** 60 let stari rojak Anton Horvat, rojen v semiški fari na Dolenjskem. — V Ely, Minn., je umrla 71letna Neža Lozar, doma iz Dolenje vasi pri Ribnici.

a **Slovenca ubil električni tok.** V Courtney, Pa., je ubil električni tok rojaka Frana Mrovlja, po domače Kula, doma iz Pleasant Valluy, Pa.

Po svetu

* **Nadvojvoda se odpovedal vsem svojim častem.** Z Dunaja poročajo, da se je nadvojvoda Ferdinand Karel Ludvik odpovedal vsem svojim pravicam in častem kot cesarski princ ter sprejel ime Burg. Cesar mu je to že dovolil in mu nakazal, dokler živi cesar, letno apanažo v znesku 40.000 K. Nadvojvoda se je zaljubil v hčer dvornega svetnika Čubra, profesorja na dunaj. tehnik in se je z njo poročil. Nadvojvoda je zdaj generalni major.

* **Frančiškanski red hočejo razpustiti.** Nemški listi poročajo, da bo baje izšel dne 1. novembra papežev dekret, s katerim se razpušča frančiškanski red in se ga podreja kapucinskemu generalu. Frančiškanski kardinal z imenom Scholler, ki je Nemec, bo odstavljen. V redovniških krogih vzbuja veliko razburjenje ta odredba kardinala Vives y Tuto, ki je sam kapucinec.

* **Velikanski požar v Carigradu.** V soboto zvečer ob šestih je izbruhnil v Štambul velik požar. Požar je izbruhnil v mestnem okraju Bajezid v bližini slavne bajezidske mošeje in se je razširil z največjo hitrostjo. Ob devetih zvečer je bilo več nego 150 hiš v ognju, ki so do tal zgorale. Tudi bajezidska mošeja je zgorela. Gasiti niso mogli uspešno, ker je manjkalo vode. Do desetih ni bilo vetra. Ob 10. je pa začel pihati veter, ki je še bolj razširil požar. Šele zjutraj se je posrečilo ogenj lokalizirati. Zgorelo je več nego 400 hiš. Človeških žrtev ni bilo.

* **Otrok vtopil otroka.** Ne daleč od Karlina na Češkem so našli v nekem ribniku vtopljenega šestletnega sina gostilničarja Baste. Poizvedovanja so dognala, da ga je neka 14letna deklica, ki bi morala nadzorovati dečka, pahnila v ribnik. Deklica je izginila. Mislijo, da je skočila v vodo.

* **Dve železniški nesreči v Galiciji.** V postaji Trzebinia na progi Krakov - Dunaj sta zadela te dni ob štirih zjutraj dva tovorna vlaka. 17 vozov je bilo pri tem popolnoma razbitih. Od železniških uslužbencev je bilo več oseb ranjenih. — Skoraj ob istem času je na postaji Rzesow skočil s tira tovorni vlak. Sedem vozov je bilo popolnoma razbitih. Strojvodja je bil ubit. Več železniških uslužbencev je bilo več ali manj ranjenih.

* **Rahločuten župan.** Župan francoskega mesta Elboeuf, Monchet, se je ustrelil iz obupa, ker je mestna razsvetljava, ki je postala za časa njegovega županovanja, izkazala velik deficit.

* **Roparski napad na pošto.** Iz Soluna poročajo, da so roparji napadli pošto, ki vozi iz Bitolja v Skader, ter oropali 80.000 kron.

* **Žrtev viharja na morju.** V nedeljo je bil pri Sutendu na Angleškem velik vihar, 50—60 majhnih ladij in čolnov se je petopilo.

* **Lakotni legar v Rusiji.** Iz več ruskih gubernij poročajo, da je izbruhnil lakotni legar. V Tobolsku so kmetje prodali vso živino; v saratovski guberniji so zaprli skoraj vse šole, ker so zaradi lakote razširjene epidemične bolezni.

* **Mleko v kosih.** V najsevernejših pokrajinah Sibirije vtakne trgovci v mleko palico in pusti okrog nje mleko zmrzniti. Na tak način pridobljeno mleko dene na ramo in ga nese na prodaj. Prodaja ga v kosih.

* **Svinec namesto zlata.** Pred par dnevi so iz Londona poslali večjo pošiljatev zlata švicarski nacionalni banki v Bernu. V enem zaboju je bilo namesto treh kosov zlata v vrednosti 130.000 frankov, več kosov svinec. Tatvina se je izvršila jako premišljeno, ker ni bilo na zaboju nikakih znakov, da se je vlomilo. Tudi je bil svinec nalašča v ta namen vlit. Tatvina se je najbrže izvršila v Londonu. Švicarska nacionalna banka nima nikakoršne škode.

* **Pri tatvini ga je kap zadela.** Ko je zadnjič dopoldne prišla neka dunajska hišnica domov, je dobila vrata svojega stanovanja vlomljena. V sobi je dobila mladega moža, ki je ravno kar vlomil v omaro ter se pripravljaj, da jo izprazni. Žena je začela klicati na pomoč. V tem trenutku se je pa mož zgrudil mrtev. Najbrže ga je zadela kap. Izključeno pa tudi ni, da se je zastrupil.

* **Žalosten konec.** V zadnjih tednih se je na Dunaju zgodilo mnogo vlomov v trafike. Vsi ti vlomi so bili na enak način uprizorjeni in pokradenih je bilo okroglo 5000 K. Zdaj so slučajno vlomilca vjeli, ko je ravno kradel v neki trafiki. Tat je bil tako presenečen, da se je kar vdal. Že prvi vtisk je bil, da mož ni profesionalen vlomilec in res se je dognalo, da mu je ime Gottfried Brunner in je doma iz Kočevja. Brunner je 25 let star. Njegov oče je bil menda notar v Kočevju. Brunner je bil najprej praporščak pri kavaleriji in pri pešcih, a napravil je toliko umazanih delov, da so ga morali pred kratkim kasirati. Od tedaj je živel na Dunaju, in sicer pod tujim imenom, ker ga je sodišče s tiralice iskalo zaradi goljufije. Ves ta čas je živel od vlomov v trafike.

* **Roparski napad na Dunaju.** Te dni so opoldne v dunajski Taborstrasse izvršili v neki juvelirski trgovini roparski napad. Dva roparja sta prišla v trgovino Henrika Stocka ter ga nevarno ranila, na kar sta oba oropala trgovino ter pobegnili. Čeprav je ob tem času ta cesta zelo obljudena, vendar niso zapazili napada. Napadalec sta srečno ušla.

* **Zavržena ljubezen.** Iz Halleja ob Saali poročajo: 29letni mestni litograf Panoha je že delj časa zaman ponujal hčerki svoje gospodinje svojo ljubezen, ko ga je v soboto zopet zavrnila, jo je poskusil z dolgim nožem umoriti. Prerezal ji je desno lice, na kar je skočil z okna svojega stanovanja v drugem nadstropju ter obležal mrtev z razbito črepinjo.

* **Nesreče v rudnikih.** V žveplenem rovu Trabonella v občini Kaltanisseti so eksplodirali plini, ki so povzročili velik požar. Zadušilo se je 44 delavcev. Deset delavcev je bilo ranjenih. — Iz New Yorka poročajo: V premogokopih pri Doverju se je v rovu podrla neka stena. Voda je vdrla v rov. Dvanajst rudarjev je utonilo, ostalih 48 se je moglo rešiti.

* **Živinska kuga na Zgornjem Avstrijskem.** Iz Linca poročajo, da se živin-

ska kuga na gobcu in na parkljih vedno bolj širi na Zgornjem Avstrijskem. Sedaj je na Zgornjem Avstrijskem na kugi obolelih 5640 glav govede. Goveja trgovina je na Zgornjem Avstrijskem za dlje časa popolnoma onemogočena.

* **Ponesrečen atentat na saksonskega kralja.** Ko se je dvorni vlak, s katerim se je vozil saksonski kralj Ferdinand Avgust k poroki nadvojvode Karela Frana Josipa na Dunaj, pripeljal v postajo Mittelgrund, je zapazil železniški čuvaj dva sumljiva individua. Opozoril je na nju orožnike, ki so ju aretirali. Našli so pri njih revolver, nabasan s šestimi patroni, ostro nabrušena in dolga bodala, vetrihe in ponarejene ključke. Sumijo, da sta nameravala izvršiti atentat na saksonskega kralja.

* **Oropan carjev paviljon.** V Carskem Selu so neznani zlikovci vlomili v carjev paviljon ter ga popolnoma oropali. Vrednost ukradenih predmetov znaša več nego dva milijona rubljev.

* **Boj z roparji.** V bližini postaje Abrantes na Portugalskem so vojaki iznenadili roparsko tolpo, ki so razkopavali železniški tir, da bi vsled tega vlak skočil s tira in da bi na to roparji oropali potnike. Prišlo je do krvavega boja med vojaki in roparji, ki so bili oboroženi s revolverji in puškami. Šele po dolgem času se je vojakom posrečilo pognati v beg roparje. Trije banditi so bili usmrčeni. — Iz New Yorka poročajo: V bližnji okolici Hudsona so hoteli policisti aretirati več hudodelcev, ki so jih že dolgo časa iskali. Komaj so pa vstopili v hišo, kjer so bili hudodelci, se je razletela dinamična bomba, ki jo je vrgel eden od hudodelcev. Več policijskih uradnikov in dva zločinca so bili ubiti, osem oseb pa je bilo težko ranjenih.

* **Po poroki sta se zastrupila.** V Adlerhorstu blizu Berolina so našli 28letnega uradnika elektrotehnične družbe Reeder, ki se je pred dobrim tednom poročil in njegovo mlado ženo mrtva v zelo strohnelem stanju. Zastrupila sta se s prusko kislino. Samomor sta izvršila dva dni po poroki. Vzrok samomora ni znan.

* **19 oseb umorjenih iz maščevanja.** V bližini Ellswortha so našli umorjeno celo rodbino, obstoječih iz petih oseb. Vsaki umorjenec je imel na prsih listek z napisom: »Spomni se na Kolorado Springs«. Ko je začela policija v Kolorado Springs poizvedovati, je dognala, da so bile tam v zadnjem tednu umorjene tri družine, skupno 14 oseb. O storilcih nimajo sledu.

* **Granata v rokah dveh kmetov.** V bližini mesta Lublin na Ruskem Poljskem sta dva kmeta našla na vojaškem strelišču granato ter sta jo vzela s seboj domov. Ko sta hotela granato odpreti, se je užgala. Oba sta bila na kose raztrgana in tudi hiša je bila popolnoma razdejana.

Preklic.

Jaz podpisana Uršula Naglič, rojena Naglič, posestnikova žena iz Žirov, preklicujem besede, s katerimi sem žalila gospo Jerico Kavčič rojeno Corn iz Žirov, ter jo sumila nečastnega obnašanja in občevarnja z mojim možem. — Prosim jo vsled tega odpuščanja, ker sem se prepričala, da je bil moj sum neopravičen in, da je gospa Jerica Kavčič v moralnem in vsakem drugem oziru popolnoma poštena zakonska žena. Tudi se jej zahvaljujem, da mi je odpustila ter se odpovedala pravici, iskati za to žaljenje zadoščenja pri sodišču.

V Žiroh, dne 20. oktobra 1911.

URSULA NAGLIČ.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 21. oktobra 1911.
Linc: 72, 81, 89, 5, 33

**Razširjajte od hiše
do hiše „Slov. Dom“.**

Kri! in dober zajutrak dosežejo odrasli in otroci,
Moč! v gospodinjstvu na kavi, sladkorju
in mleku, ako pije **SLADIN**,
Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja
SLADNI ČAJ.

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod.
Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po
.. povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ..

Lekarna pl. Trnkóczy
.. v Ljubljani zraven rotovža. ..

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek zastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

obrestuje hranilne vloge po

4.75 %

in daje posojila po

6 %

Urađuje v lastnem Zadrúžnem domu,
vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako
sredo od 4 do 6 ure. 51

Za živinorejce

prilporeča

klajno apno, ređilni prašek za konje,
govejo živino in svinje. Fluid za
konje, grenko sol, zmlet kolmoš,
encian i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč
in strupov za lovske in tehnične namene
v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

**Nihče se še ni pokesal,
.. kl je kupil pri meni ..**

namreč mnoga pismena
priznanja dokazujejo, da
so moji aparati najboljši.

**Velika zaloga gram-
mefonov, plošč, ši-
vank i. t. d.**

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.
(Zraven c. kr. sodnije.)

Žrčne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	80	2	—
1 „ „ „ II. „ . . .	1	60	1	80
1 „ „ „ III. „ . . .	1	20	1	70
1 „ telečjega mesa . . .	1	62	1	80
1 „ prašičjega mesa (svežega) . . .	1	44	2	—
1 „ „ (prekajenega) . . .	1	90	2	—
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	50	1	60
1 „ jagnjetovega mesa . . .	1	60	1	80
1 „ kozličevega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	60	2	60
1 „ masla surovega . . .	2	40	2	60
1 „ masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 „ slanine (špeha) sveže . . .	1	80	2	—
1 „ slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 „ sala . . .	1	90	2	—
1 „ surov. margarinskega masla . . .	—	—	0	—
1 „ kuhan. margarinskega masla . . .	1	90	2	10
1 jajce . . .	—	08	—	09
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 „ „ posnetega . . .	—	8	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 „ čajnega surovega masla . . .	3	36	3	60
1 piščanec . . .	1	10	1	40
1 golob . . .	—	46	—	50
1 raca . . .	2	10	2	30
1 gos . . .	5	—	5	50
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	5	50	5	80
100 kg pšenične moke št 0 . . .	39	—	—	—
100 „ „ „ „ 1 . . .	38	60	—	—
100 „ „ „ „ 2 . . .	38	20	—	—
100 „ „ „ „ 3 . . .	37	80	—	—
100 „ „ „ „ 4 . . .	37	40	—	—
100 „ „ „ „ 5 . . .	36	80	—	—
100 „ „ „ „ 6 . . .	35	—	—	—
100 „ „ „ „ 7 . . .	30	—	—	—
100 „ „ „ „ 8 . . .	21	—	—	—
100 „ koruzne moke . . .	25	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	47	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	45	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	33	—	—	—
1 l fižola . . .	—	32	—	46
1 „ graha . . .	—	40	—	44
1 „ leče . . .	—	38	—	40
1 „ kaše . . .	—	24	—	26
1 „ ričeta . . .	—	20	—	22
100 kg pšenice . . .	24	—	—	—
100 „ rži . . .	20	—	—	—
100 „ ječmena . . .	18	50	—	—
100 „ ovsa . . .	20	50	—	—
100 „ ajde . . .	24	—	—	—
100 „ prosa belega . . .	18	50	—	—
100 „ „ navadnega . . .	—	—	—	—
100 „ koruze, nove . . .	20	60	—	—
100 „ krompirja . . .	10	—	—	—

Lesni trg

Cena trdemu lesu 10 do 10:50 K.
Cena mehkeemu les 8 do 8:50 K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena . . .

„ slame . . .

„ stelje . . .

„ detelja . . .

Slovenci,
podpirajte na-
rodno podjetje!

Najcenejše vsakovrstne stroje,
kakor: mlatilnice, čistilnice, ge-
pelne, reporeznice, slamorez-
nice, kosilnice „Deering“, obrače-
valnice in grablje za seno,
stiskalnice za sadje in grozdje,
brzoparilnike, bakrene kotle za
žganje najfinejše vrste v vseh velikostih,
sesalke za vino, vodo in gnojni-
co, železne blagajne razpošilja prva znana
veletrgovina z železino

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta šteč. 1.

Ponudbe vsak čas na razpolago. 20

Fr. Mally & dr.

parna opekarna v Srednjih Gameljnih
pisarna v Ljubljani na Resljevi cesti 2.

prilporeča svojo izbornó

„ zarezano

strešno „ „

„ (falč) in

zidno „ „

OPEKO

„ na stroj „

„ v vsaki „

„ množini. „

Ustanovljena 1882. Pošt. hranilnični račun št. 828.406. Telefon števil. 185

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
domu ➡

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**

➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡

Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.